

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
Nr NK-I.4131.17.2016.ASzc

z dnia 1 lutego 2016 r.

Rada Gminy Kłodawa

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U.2015.1515 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XIII/98/2015 Rady Gminy Kłodawa z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie: ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, udzielających osobom bezdomnym świadczenia z pomocy społecznej w formie schronienia, posiłku oraz ubrania osobom tego pozbawionym.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 grudnia 2015 r. Rada Gminy Kłodawa podjęła uchwałę Nr XIII/98/2015 w sprawie: ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, udzielających osobom bezdomnym świadczenia z pomocy społecznej w formie schronienia, posiłku oraz ubrania osobom tego pozbawionym.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru 8 stycznia 2016 r.

Po przeprowadzeniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że przedmiotowa uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 97 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.2015.163 ze zm., dalej u.p.s.).

Stosownie do powyższych przepisów opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego (ust. 1); Rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych (ust. 5).

Rada w § 3 ust. 1 uchwały postanowiła, że osoby bezdomne, których dochód przekracza wysokość kryterium dochodowego, ponoszą odpłatność na zasadach określonych w tabeli. Stosownie do przyjętej regulacji wysokość opłaty, uzależniona od kryterium dochodowego, została określona procentowo.

W ocenie organu nadzoru przepis art. 97 ust. 5 u.p.s. nie upoważnia rady do określenia wysokości opłaty za pobyt w ośrodkach wsparcia. Na podstawie ustawowej delegacji rada ma ustalić szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności, a zatem ustawodawca kształtuje uprawnienie rady wyłącznie w przedmiocie ustanowienia określonych reguł, którymi następnie powinien kierować się podmiot kierujący do ośrodka wsparcia. Przyjęte przez radę reguły nie mogą natomiast pozbawiać prawa do podejmowania decyzji w zakresie ustalenia opłaty przez podmiot ustawowo do tego upoważniony. Zgodnie bowiem z w art. 97 ust. 1 u.p.s. opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną. Należy zatem stwierdzić, że rada nie ma kompetencji w tym zakresie, a ustalając szczegółowe zasady odpłatności, powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty. Granic tych w ocenie organu nadzoru nie stanowią konkretne stawki opłat wyrażone procentowo i uzależnione od wysokości dochodu.

Organ nadzoru podziela tutaj stanowisko przedstawione przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 28 stycznia 2014 r.: *"Mając na względzie brzmienie art. 97 ust. 1 ustawy nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, że ustalenie opłaty powinno przyjąć formę decyzji administracyjnej. Przy czym, znaczący wpływ na treść ewentualnego rozstrzygnięcia ma zakres przyznanej pomocy i stanowisko strony (osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego), z nią*

bowiem organ orzekający powinien uzgodnić wysokość opłaty. Nie zmienia to jednak faktu, że decyzja przyjmie postać jednostronnego i władczego rozstrzygnięcia organu administracyjnego. Rada nie ma kompetencji w tym zakresie, a w zakresie ustalania szczegółowych zasad powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty. Granic tych nie stanowią konkretne stawki opłat (wyrażone w procentach) uzależnione od wysokości dochodu. Ustalenie przez organ uchwałodawczy konkretnego wymiaru ponoszonej opłaty w istocie jest działaniem przekraczającym upoważnienie ustawowe zawarte w art. 97 ust. 5 ustawy oraz wkroczeniem w kompetencje innego organu."''(por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wr 629/13, LEX nr 1430379).

W świetle powyższego, zapis § 3 ust. 1 uchwały należy uznać za przyjęty z istotnym naruszeniem prawa, skutkujący stwierdzeniem nieważności całej uchwały jako nieregulującej szczegółowych zasad odpłatności stosownie do delegacji z art. 97 ust. 5 u.p.s.

Niezależnie od powyższego, organ nadzoru ma również zastrzeżenia do zapisu § 2 uchwały, zawierającego definicje terminów: „ośrodek wsparcia”, „opłata”, „kryterium dochodowe” oraz „pobyt”. W ocenie organu nadzoru rada nie została upoważniona na podstawie art. 97 ust. 5 u.p.s. do definiowania, ani tym bardziej modyfikacji pojęć, którymi posługuje się ustawodawca. Natomiast pojęcie „ośrodka wsparcia” zostało uregulowane przez ustawodawcę w art. 51 u.p.s., z kolei pojęcia „kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej” oraz „kryterium dochodowe rodziny” w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 u.p.s.

Jednocześnie w ocenie organu nadzoru rada nie powinna w przedmiotowej uchwale nadawać znaczenia pojęciom „opłata” oraz „pobyt”, które są jasne, a przez to nie wymagają definiowania.

Odnosząc się do stwierdzonych naruszeń prawa należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 Konstytucji organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wykroczenie poza zakres przyznanej ustawowo kompetencji, jak i jej nieprawidłowa realizacja muszą być zatem uznane za istotne naruszenie prawa.

Mając na względzie powyższe, należało orzec o nieważności uchwały w całości.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli

Teresa Kaczmarek